

Tekst 2

Rikke Bjerger: "Fra hippie til sexsymbol: Her er den 'perfekte' mandekrop gennem tiden"

Artikel, dr.dk, 12. maj 2019

Fra hippie til sexsymbol: Her er den 'perfekte' mandekrop gennem tiden

Det kan godt være, du ikke ligner fyrene fra Paradise Hotel. Men måske var du et hit for 100 år siden.

(© Grafik: Oliver Seppo Rasmussen)

RIKKE BJERGE

12. maj 2019 kl. 06.21

1 Machomanden. Den metroseksuelle. Den pumpede, den androgyne, 'dad bod' og den spornoseksuelle.

Kær mand har mange typer, og lad os lige slå helt fast med det samme: nutidens mænd kan være mange ting.

Fælles for dem er dog, at hvor de hidtil har fået lov at hvile fra trends og skønheds-
5 dealer, er det nye tider. Nu er også mænd blevet kropsbevidste, når solen skinner, og det er tid til at luften strandløven.

Det siger mandeforsker ved RUC, Kenneth Reinicke.

- Historisk set har mandekroppen været mere beskyttet og mere usynlig end kvinde-
kroppen. Tidligere kunne mænd sige 'jeg har succes på arbejdsmarkedet, så jeg behøver
10 ikke gøre mig umage'. Men så kom der i nullerne en ny bølge af metroseksuelle mænd
som David Beckham og Ronaldo, der har medført, at mænd ikke længere på samme måde
undslipper kulturens blikke på vores kroppe, forklarer mandeforskeren.

Omvandrende sixpacks

Da bodybuilding-revolutionen, anført af Arnold Schwarzenegger, væltede ind over verden i 1970-80'erne, var det nogle få kæmpestore jern, der var fokus på. I dag er tiden til, at du stadig gerne må være muskuløs og markeret, men idealet er nu på et niveau, som er mere menneskeligt opnåeligt.

Og det stiller krav til den almindelige mand, påpeger Kenneth Reinicke.

- Man kan se de her trænedede figurer, der optræder i Paradise Hotel. De er jo omvandrende sixpacks uden et hår på brystet, og det smitter af på kravene til det, der bliver kulturelt legitimt og direkte forventeligt i måden, som specielt unge mænd ser ud på i dag, siger han.

For Tarzan-agtig

Men hvis du ikke hverken er veltrænet eller solbrun, var du nok til gengæld hot for 150 år siden. For da havde man et helt andet syn på den perfekte mand, forklarer Frederikke Heick, som er etnolog og modehistoriker.

- Den veltrænedede, naturlige mand har ikke altid været idealet. Du ville ikke se en idealmand fra 1800-tallet se Tarzan-agtig ud. Det var for uciviliseret. At være groomet og plejet har altid været en del af at være en civiliseret mand, men det her med, at vi nu ser mænd som en slags sexobjekt, er en ny ting, siger hun.

Og det lægger et vist pres på den moderne mand. På privatklinikken Nygart, som er specialiseret i plastikkirurgi, ser speciallæge og stifter Jesper Nygart en tydelig stigning af mænd på klinikken i forhold til for 20 år siden, da han stiftede den.

- Nutidens mand lægger meget mere vægt på sit udseende end før, og der er en øget bevidsthed om fysiske fremtræden, som vi ikke har set mage til tidligere, siger speciallæge Jesper Nygart, som anslår, at 15-20 procent af klinikkenes kunder er mænd, når det gælder behandlinger som botox og hårfjernelse.

Men hvad er det, der dikterer, hvornår et nyt mandeikon bryder frem?

Det har kønsforsker Christian Groes, som er lektor på RUC, denne forklaring på.

- Træning, skæg eller ej, det hele går historisk set i bølger i kombination med det nye, der pt. er oppe i tiden, forklarer han og uddyber:

- Groft sagt kan man sige, at når alle mænd i Hobro har det samme, ved man, at det bliver mindre interessant i hovedstaden. Når man ikke længere kan skille sig ud og være noget særligt, er det tid til et skift. At gå imod normen og vise, at man ikke ligger under for idealer, er en måde at signalere overskud på.

Hvad bliver så fremtidens mand?

- Jeg tror, vi kommer til at se det lidt mere androgyne look, der er blandt unge nu. Og så tror jeg, at den ældre, mere modne mand vinder indpas. Intellect og erfaring bliver hot og en modreaktion på tomme kalorier og reality, lyder buddet fra Christian Groes.

Her får du et overblik over den vestlige mandekrop gennem tiden med nogle af de mere markante nedslag. Der er naturligvis mange andre typer mandeikoner end de nævnte, men vi har valgt at fokusere på dem, vores kilder fremhæver som toneangivende.

Den historiske gennemgang er lavet på baggrund af ekspertkilderne fra artiklen samt DRs kildemateriale.

Oldtidens Grækenland, 750 år før Kristus: Mr. Fitness

Billedhugger og kunstner Michelangelo lavede denne berømte marmorstatue af den markerede og veltrænede kong David, som henviser til antikken og de græske filosoffer. (© Franco Origlia/Getty Images)

- 55 I antikkens Grækenland bliver den nøgne, muskuløse og veltrænede mandekrop dyrket som symbol på succes. Grækerne er de første, der sætter kropstræning i system i 'gymnasion', som direkte oversat betyder 'nøgenanstalt'. Udover undervisning i filosofi, regning og skrivning får de unge mænd fysisk træning nøgne indsmurt i olivenolie. For de gamle grækere er kroppen et spejl på fysisk og mental succes, og en smuk og veltrænnet krop signalerer, at man lever et succesfuldt liv tæt på guderne.
- 60

1800-tallet: Dandymanden

En ægte dandy (tv) er meget velklædt og har fokus på talje og den slanke skikkelse. Det er uciviliseret at være muskuløs. I nyere tid ses dandylooket især på britiske mænd (th). (© Simon McGill/Getty Images)

- I starten af 1800-tallet gør det ikke noget, at en mand er lidt rund, og det er typisk et tegn på velstand. Men i midten af 1800-tallet dukker en ny type mand op i bybilledet, der får tilnavnet 'dandy'. Dandyer er slanke, kunstneriske og klæder sig, som om de tilhører overklassen, selv om de oftest er helt almindelig middelklasse. Det interessante ved denne mandetype er, at en dandy fremhæver taljen med en figursyet jakke og ikke er bleg for at iføre sig et korset for at få en endnu mere taljeret og efter datidens opfattelse, feminin skikkelse.
- 65

1920-40: Den danseglade

Tv. ses danser og skuespiller Fred Astaire i 1933 under indspilningerne til filmen 'Dancing Lady'. Th. en ung Frank Sinatra i 1940 i begyndelsen af sin karriere som skuespiller og sanger. (© George Hurrell/John Kobal Foundation/Hulton Archive / Getty)

70 I de finere lag skal man(d) gerne holde sig slank, men man skal ikke vise muskler. Faktisk tværtimod, for hvis manden er alt for markeret, er det et udtryk for, at han har manuelt, hårdt arbejde. Skæg er kun forbeholdt bønder og fiskere, med mindre det er ekstremt veltrimmet. Unge mænd som crooner og skuespiller Frank Sinatra og danseren Fred Astaire er store ikoner, som begge har en slank krop, der hverken er tynd eller overtrænet. Kroppen bliver pakket ind i et lidt stort jakkesæt med brede skuldre, der ikke viser meget figur. Hatte er et must, ofte ledsaget af et smil.

1950-60: Det oprørske brød

Tv. ses skuespiller Marlon Brando i 1950 og th. skuespiller James Dean i 1955 under indspilningerne til filmen 'Vildt blod'. (© John Kobal Foundation /Michael Ochs Archives/ Getty Images)

75 I 1936 er Tyskland vært for OL, som bruges til et storladent propagandashow for de nye nazistiske idealer, og heraf udspringer en ny idealmand, der er stærk, muskuløs og atletisk. I modsætning til det tidligere mandeikon, den slanke, danseglade Fred Astaire, kommer en tynget knudemand med en veltrænet krop, store armmuskler, markeret ansigt og læderjakke, som for eksempel skuespillerne Marlon Brando og James Dean. De er ikke blege for at tage en stram t-shirt på for at vise musklerne frem. Det er også i 50'erne, at unge for første gang får deres egen betegnelse 'teenagere' og bliver anerkendt som en forbrugergruppe.
80 'Teenagere' bliver også en del af det danske sprog.

1968: Den frie hippie

(© Bettmann/Getty Images)

85 Ungdomsoprøret bryder ud i 1968 og gør op med idealet om den veltrænede, soignerede mand. Under hippiebevægelsen bliver nøgne og forskellige kroppe en demonstration af frihed og en modreaktion mod efterkrigstidens konservative syn på kroppen. Nu hedder det naturlighed, utrimmet skæg, kropshår, og fokus er på andre værdier end at gå op i en trænet krop.

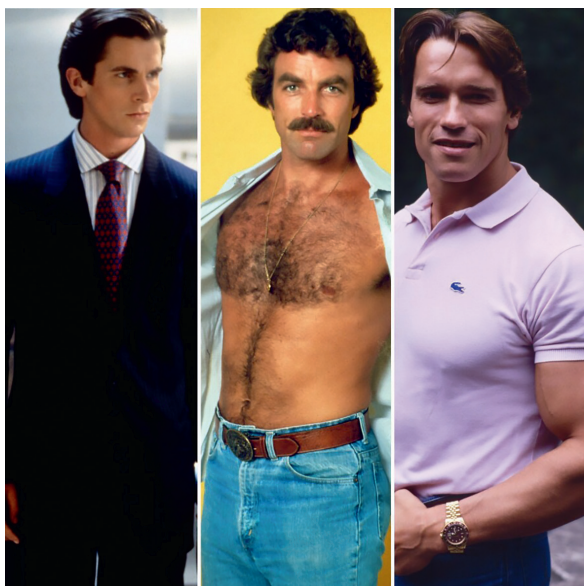
1970: Den legende glamrocker

Tv. den britiske sanger David Bowie i tv-showet TopPop i 1974. Th. Mick Jagger og Rolling Stones optræder på Madison Square Garden i 1975. (© Gijsbert Hanekroot/RedfernsGraham Wiltshire/Getty Images)

90 Der er en ny bevægelse mod den unge, tynde og legende unge mand, der udfordrer stereotype kønstyper. Glamrock, som er en forkortelse for 'Glamour rock', dikterer en mand, der er androgyn, uden store muskler på kroppen, der går med makeup og farver hår. Et eksempel er sanger David Bowies glam alter ego Ziggy Stardust, som ses tv. på foto.

1980: De kapitalistiske maskiner

Tv. skuespiller Christian Bale i den ikoniske film 'American Psycho', hvor han spiller en rig ung mand i yuppie-miljøet på Manhattan sidst i 1980'erne. I midten skuespiller Tom Selleck med behåret bryst i 1980. Th. en solbrun Mr. Fitness og skuespiller Arnold Schwarzenegger i 1980 med stram polo og meget store muskler. (© Donaldson Collection/Anwar Hussein/Lion's Gate/Getty Images)

95 Fra hippier og glamrock går mandeikonet nu i en helt anden retning, anført af Mr. Universe og Terminator-stjernen Arnold Schwarzenegger, som for alvor bliver mainstream i Hollywood i '80'erne. Han får selskab af den muskuløse skuespiller Tom Selleck, der med hår på brystet bliver synonym med 'en rigtig mand' i tv-serien Magnum, P.I.. I slutningen af '80'erne bryder de veltrænede kapitalister frem og får tilnavnet 'yuppier', der dækker over en mandtype med skulderpuder, mærketøj og karriereræs. Looket kræver, at du er solbrun og ser velsoigneret ud.

1990: De unge drenge

(© (arkivfoto) Scanpix)

100 1990'erne står i ungdommens tegn, og stjerner som Johnny Depp, Brad Pitt, Marky Mark, Leonardo DiCaprio og Dylan og Brandon fra tv-serien Beverly Hills er drømmemændene. Unge, slanke, smukke ansigter og præpubertære i deres look uden hår på brystet.

2000: Den metroseksuelle

Fodboldspiller David Beckham skabte begrebet 'metroseksuel', da han var en af de største stjerner i nallerne. På disse fotos fra 2002 og 2003 kan man se en meget stil- og modebevidst mand med en brun, hårfri brystkasse, diamanter i ørerne, glitrende kæder om halsen og skiftende frisurer. (© Gareth Davies/ SGranitz / Getty Images)

Et nyt fænomen opstår, nemlig den metroseksuelle mand. Han er slank, veltrænet, går meget op i sit udseende, får ansigtsbehandlinger og bruger tid på sit tøj og hår. Han kan have langt hår den ene dag og mohawk den næste. Han går i stramme bukser med smalle ben og viser sin trænedede krop frem, og han elsker armbånd og diamanter i øret.

2010: Elitesportsmanden

Kronprins Frederik løber Ironman i 2013. Han er med til at gøre maraton, Royal Run og Ironman til den almindelige mands mål. (© JENS ASTRUP/Scanpix)

105

Ekstrem sport invaderer os, maraton-løb er in, crossfit bliver en ting, og kronprins Frederik løber Iron Man og Royal Run. Nu skal manden være stærk, sportstrænet med brede skuldre og store muskuløse arme. Dog spirer en modbølge frem, nemlig hipsteren, der går mere op i at drikke økologisk specialøl end at svede i træningscentret.

2019: Den sunde spornoseksuelle mand

Disse tre veganere har til sammen over en halv million følgere på Instagram og millioner af views på deres Youtube-kanaler og bruger sociale medier til at brande sig selv, vise deres trænede, hårfri og tatoverede kroppe frem og udbrede deres veganske holdninger. Fra venstre: @jamesaspey, @domzthompson, @torre.washington (© instagram)

110 Nutidens mand er mange ting og stikker i mange retninger. Han kan være hipster, veganer, viking eller noget helt fjerde - alle tænkelige mandeforbilleder er repræsenteret på Instagram.

115 En type, der uundgåeligt dukker op på sociale medier og i diverse reality-shows, er den spornoseksuelle mand. 'Spornoseksuel' er en sammentrækning af sport/porno kombineret med metro og kom snigende for et par år siden. Hvor den metroseksuelle mand har meget fokus på hår og tøj, dyrker den spornoseksuelle kroppen. Han smider fotos på Instagram, hvor han poserer i bar, trænet overkrop uden hår på brystkassen, men ofte med en række tatoveringer.

120 Det nye er nu, at den spornoseksuelle mand ikke 'blot' går op i sit udseende, men har fokus på og holdninger til sundhed. Engang forbandt man en 'rigtig mand' med et stort kødindtag, men nutidens sunde sporno-mand går op i grønt og økologi, laver sunde shakes, skærer ned på kødet, er måske vegetar eller veganer, elsker dyr og hviler i sig selv. Kort sagt en trænede, sund mand med muskler, som har noget på hjerte.